

Betegtájékoztató és beleegyező nyilatkozat koponyaalapot és agyalapot érintő daganatos (gyulladásos) baleseti sérülésből fakadó kóros állapot műtétjéhez

Kedves Betegünk!

Jelen tájékoztatóval az a célunk, hogy röviden ismertessük betegségé lényegét, tájékoztassuk a műteti megoldásról, a lehetséges kockázatokról és szövődményekről. A kezelőorvos Önnek személyre szabott, teljes körű szóbeli tájékoztatást is ad, lehetőséget biztosítva a beavatkozással kapcsolatos kérdései feltevésére.

A betegség megnevezése, rövid ismertetése

A koponyaalapi elváltozások változatos eredetűek lehetnek, amelyek az életminőséget alapvetően meghatározó idegi és érzéketeket magába foglaló anatómiai régiót érintenek. A legfontosabb idegrendszeri következmények a szaglást, látást, hallást-egyensúlyérzékelést, arc- és szemmozgást, valamint nyelést érintik. Ezen túlmenően érinthetik a tudati szintet, valamint a légzést és keringést szabályozó agytörzsi struktúrákat is.

Ezeket az elváltozásokat eredet, elhelyezkedés és patológia szerint kategorizáljuk.

Daganatos elváltozások

- Leggyakoribb elsődleges jóindulatú daganatok:

- Meningeomák-agyhártya daganatok,
- Schwannomák-ideghüvely eredetű daganatok (vestibularis, trigeminalis, foramen jugulare),
- Agyalapi mirigy (hipofízis) adenomák.

- Leggyakoribb rosszindulatú daganatok:

- Chordomák,
- Chondromák,
- Chondrosarcomák,
- Áttéti daganatok (metasztázisok),
- Osteosarcomák.

Nem daganatos elváltozások

- Fertőző/ gyulladásos: orr-ormellék üregi bakteriális/gombás fertőzések, amelyek a koponyaalapra terjednek.

- Traumás koponyaalapi sérülések (törések), agyvíz szivárgás.

- Veleszületett eltérések pl. epidermoid ciszták.

A műtét célja

A műteti beavatkozás célja a daganat/egyéb eltérés minél nagyobb mértékű eltávolítása az idegrendszeri funkció megőrzése mellett.

A műtét menete, rövid leírása

A műtéteket endoszkóp használatával orr és orrmelléküregeken keresztül vagy mikroszkóp használatával koponya nyitást követően végezzük. Adott esetben a két feltárási mód kombinációjára is sor kerülhet. Folyamatos MRI alapú neuronavigáció, valamint szükség esetén mikro Doppler készülék és neuromonitorozás biztosítja, hogy a koponyaalapon elhelyezkedő létfontosságú ér- és idegképletek épségét megőrizzük.

A műtét lehetséges előnyei

A műtéti beavatkozás a kialakult idegrendszeri és hormonális tünetek csökkenését, megszűnését eredményezheti, az agyvíz-elfolyás zavartalanosságát biztosíthatja.

A beavatkozás elmaradásának lehetséges következményei

Ha nem történik műtét, akkor a tumor esetleges további növekedése kevésbé kontrollálható, a meglévő idegrendszeri/hormonális tünetek fokozódnak, új idegrendszeri tünetek (látásvesztés, bénulás, kóma) jelentkezhetnek. Amennyiben az elváltozás agyvíz elfolyási zavart okoz, az akutan életveszélyes komplikációhoz is vezethet. Tartós agyvízszivárgás esetén agyhártyagyulladás alakulhat ki, mely epilepsziát, bénulást, agyvíz keringési zavart, beszédzavart, halált is okozhat.

A beavatkozás helyett alkalmazható egyéb gyógymódok daganatos esetekben

A koponyaalapi kóros folyamatok sebészi kezelése mellett lehetőség van onkológiai (sugár és kemoterápia) kezelés alkalmazására is, azonban ezek a legtöbb esetben a sebészi kezelés mellett vezetnek a legjobb eredményhez: a betegség gyógyulásához, illetve a leghosszabb várható túléléshez.

A műtét lehetséges kockázatai

- Általános műtéti kockázat: fektetésből adódó kockázat pl. trombózis alakul ki, sebgyógyulás, vérzés. A betegnek akár súlyos vérzése is lehet, mely miatt vérátömlesztést is kell adni.
- Agyidegsérülés: <2%-ban látásélesség csökkenés, vakulás, látótér beszűkülés, 13%-ban egyéb agyidegek sérülésének következtében szaglászavar, szemmozgás bénulás és kettőskép kialakulása, arcsibbadás, arc-bénulás, egyensúlyzavar, nyelészavar, nyelvbénulás.
- Hormonális eltérés: hormontermelés csökkenése, leggyakoribb formája: diabetes insipidus (folyadék visszatartás képtelensége, 20%), agyalapi mirigy elégtelenség (Addison-kór, 63%). Ezek következtében gyógyszeres hormonpótló kezelés válhat szükségessé.
- Agyi főverőér sérülés, ebből származó súlyos vérvesztés, agyi infarktus, akár halálos kimenetel, ennek kockázata <1%.
- Agyvízcsorgás orron keresztül (2-8%) és ennek következtében koponyaűri és/vagy agyhártyagyulladás (1,8%).
- Tartós ápolásra szorulás, kóma, halál (1%).

Fontos megjegyezni

A műtét nem minden esetben állítja vissza a már kialakult károsodást, azaz nincs rá garancia, hogy a károsodott idegrendszeri funkció visszaáll.

Műtét előtti teendők

A műtét előtt zuhanyozni szükséges, a betegnek általánosan és a műtéti területnek kifejezetten tisztának kell lennie. A reggeli gyógyszereket 1 korty vízzel be kell venni. A műtét előtt éjféltől nem szabad enni, inni. Részletesebb teendőkről nővéreink tájékoztatják.

A műtét utáni teendők, életmód

Idegsebészeti, endokrinológiai és szemészeti kontroll vizsgálatok szükségesek, a munkába való visszaállást általában a műtét után hat héttel javasoljuk.

A műtét tervezett időpontja: .....

A beteg kérdései

.....
.....
.....
.....

Az orvos megjegyzései – speciális adott esetre vonatkozó egyéb információk

(A beteg személyes, egyéni műtéti kockázatai, a beteg kérdéseire adott válaszok)

.....
.....
.....
.....
.....

Önnek joga van a tájékoztatást követően is további kérdéssel fordulni.

Ön a beavatkozás elvégzéséhez való beleegyezését bármikor visszavonhatja, a beleegyezés alapos ok nélküli visszavonása esetén azonban kötelezhető az ennek következtében felmerült és indokolt költségek megtérítésére.

Amennyiben a beavatkozás során annak olyan kiterjesztése válik szükségessé, amely előre nem volt látható, az erre irányuló beleegyezés hiányában a beavatkozás kiterjesztése csak akkor végezhető el, ha azt sürgős szükség fennállása indokolja, vagy ennek elmaradása a beteg számára aránytalanul súlyos terhet jelentene. Amennyiben a beavatkozás kiterjesztése a beteg valamely szervének vagy testrészének elvesztéséhez vagy funkciójának teljes kieséséhez vezetne, a beavatkozás kiterjesztése – az abba történő beleegyezés hiányában – csak közvetlen életveszély fennállása esetén vagy abban az esetben végezhető el, ha elmaradása a beteg számára aránytalanul súlyos terhet jelentene.

Beleegyező nyilatkozat

Beteg neve: .....

TAJ szám: .....

Születési hely, idő:.....

Cselekvőképtelen személy, korlátozottan cselekvőképes kiskorú, illetve a cselekvőképességében az egészségügyi ellátással összefüggő jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú beteg esetén a törvényes képviselő/Eütv. 16. § szerinti helyettes döntéshozó adatai (név, szül. hely és idő, anyja neve, lakcím, telefonszám):

.....
.....
.....

Rokonsági foka/törvényes képviselő típusa: .....

Cselekvőképtelen állapotú személy esetében az Eütv. 16. § (2) bekezdés szerinti helyettes döntéshozó a beavatkozásba való beleegyezéssel egyidejűleg arra vonatkozóan is nyilatkozik, hogy jogosult a beleegyezés, illetve visszautasítás jogát gyakorolni és nincs vagy reális időn belül nem érhető el az Eütv. 16. § (2) bekezdés sorrendje szerint előrébb való személy.

1. Betegség megnevezése fődiagnózis (magyarul, esetleg latinul):

.....
.....

2. Tervezett beavatkozás megnevezése:

.....
.....

3. Tájékoztatást végző orvos neve: .....

A szóbeli tájékoztatást és a jelen nyilatkozathoz tartozó betegtájékoztatót megértettem és tudomásul vettem, a javasolt beavatkozással, a beavatkozás céljával, várható hasznával és kockázataival kapcsolatos, szóban feltett kérdéseimre a tájékoztatást nyújtó orvostól kielégítő, számomra érthető választ kaptam és elegendő idő állt rendelkezésre ahhoz, hogy eldöntsem, beleegyezem-e a beavatkozásba.

A szóbeli tájékoztatás és a jelen nyilatkozathoz tartozó betegtájékoztató elolvasása után, kellő mérlegelést követően, minden kényszertől mentesen **beleegyezem, hogy a beavatkozást elvégezzék.**

Kelt: ....., 20..... hó ..... nap

.....
tájékoztatót végző orvos
aláírása és pecsétje

.....
beteg/törvényes képviselő/helyettes döntéshozó
aláírása

A beteg írásképtelensége esetén két, együttesen jelenlévő tanú aláírása:

1. tanú

2. tanú

név .....

.....

lakcím .....

.....

aláírás .....

.....

A műtét hosszú távú következményeire tekintettel, ...
(hozzátartozó neve), mint a beteg hozzátartozója a javasolt beavatkozásról szóló szóbeli tájékoztatást és a jelen nyilatkozathoz tartozó betegtájékoztatót megértettem és tudomásul vettem.

.....
hozzátartozó aláírása

A beteg cselekvőképtelen állapota és/vagy a hozzátartozó személyes jelenlétének hiányában a beteg aktuális állapotáról és a javasolt műtéti beavatkozásról szóló tájékoztatást a hozzátartozó részére telefonon (hozzátartozó neve és telefonos elérhetősége: .....) adtuk meg.

.....
tájékoztatót végző orvos aláírása és pecsétje